

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Bohuslava Hnízdila a soudců JUDr. Kateřiny Šimáčkové a JUDr. Jiřího Pally v právní věci žalobce: **P. Č.,** proti žalované: **Česká advokátní komora,** se sídlem Národní 118/16, Praha 1, proti rozhodnutí žalované ze dne 9. 3. 2011, č. j. 641/11, a ze dne 9. 3. 2011, č. j. 652/11, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 18. 4. 2012, č. j. 9 A 244/2011 - 25,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá**.

II. Žalované **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

I. Dosavadní průběh řízení

[1] Žalobce (dále jen „stěžovatel“) kasační stížností ze dne 30. 5. 2012 napadá výše uvedené usnesení Městského soudu v Praze (dále jen „městský soud“) ze dne 18. 4. 2012, kterým nebylo stěžovateli přiznáno osvobození od soudních poplatků.

[2] Stěžovatel se žalobou podanou u Krajského soudu v Brně dne 6. 5. 2011 domáhal přezkumu dvou rozhodnutí předsedy České advokátní komory, kterými mu byli určeni advokáti k poskytnutí právní služby. Krajský soud v Brně tuto žalobu usnesením ze dne 24. 5. 2010, č. j. 30 A 49/2011 - 7, postoupil městskému soudu jako soudu místně příslušnému. K výzvě městského soudu ze dne 2. 9. 2011 k zaplacení soudního poplatku za podanou žalobu zaslal stěžovatel městskému soudu žádost o osvobození od soudních poplatků a podepsané čestné prohlášení ze dne 16. 9. 2011, dokládající jeho nedostatek prostředků a celkové sociální poměry.

[3] Městský soud své usnesení o nepřiznání osvobození od soudních poplatků odůvodnil tím, že Česká advokátní komora určila napadenými rozhodnutími k žádosti žalobce konkrétního advokáta k zastupování v konkrétní právní věci specifikované ve výrokové části napadených rozhodnutí. Tvrzení stěžovatele, že k identifikaci advokáta je třeba uvedení evidenčního čísla advokáta, přitom považuje městský soud za nesmyslné. Oba advokáti byli v napadených rozhodnutích jednoznačně označeni uvedením jejich správného titulu, jména, příjmení a sídla. Námitka, že správní orgán v rozporu se zákonem přiznal určeným advokátům nárok na úhradu hotových výdajů, je pouhou polemikou s podmínkami určení advokáta plynoucími ze zákona. Stěžovateli bylo v mnoha předcházejících rozhodnutích vysvětleno, že zákon poskytuje úspěšnému žadateli o určení advokáta jen to dobrodiní, že nemusí hradit odměnu, případně hradí pouze sníženou odměnu. Stěžovatel tedy opakovaně nedůvodně tvrdí, že advokát po něm nemůže žádat náhradu hotových výdajů. Ze zákona pak v žádném případě nevyplývá právo žadatele, aby mu byl určen advokát mající sídlo v témže městě. Stěžovatel může s určenými advokáty bez obtíží komunikovat písemnou formou, což bude vzhledem k častému urážlivému chování stěžovatele vůči určeným advokátům (známému soudu z úřední činnosti) mnohem vhodnější než osobní kontakt. Městský soud tedy uzavřel, že žalovaná stěžovateli plně vyhověla, když rozhodla o jeho žádosti o určení advokáta a stanovila, že advokát bude poskytovat služby bez nároku na odměnu. Námitky uplatněné stěžovatelem evidentně nemohly vést ke zrušení napadených rozhodnutí a žaloba tedy nemohla být úspěšná.

[4] Dalším důvodem pro nepřiznání požadovaného osvobození od soudních poplatků stěžovateli je podle městského soudu skutečnost, že jím podaná žádost představuje jen další z mnoha případů zneužívání práva stěžovatelem. Městský soud zdůrazňuje, že podáváním totožných žádostí se stěžovatel ve všech případech jím iniciovaných řízení chce domoci věcného projednání svých žalob, a to i žalob zjevně neúspěšných, na náklady státu. Jen u městského soudu přitom v současné době probíhá více než 170 řízení a žalobách tohoto stěžovatele, které v naprosté většině napadají rozhodnutí České advokátní komory, případně její nečinnost nebo nezákonný zásah vůči stěžovateli. Tyto spory zpravidla vycházejí ze žádosti stěžovatele o bezplatnou právní službu podle § 18 odst. 2 zákona č. 85/1996 Sb., o advokacii (dále jen „zákon o advokacii“), pro podání ústavní stížnosti proti rozhodnutím civilních a správních soudů a mívají stereotypní průběh již od samého počátku: stěžovatel požádá Českou advokátní komoru o určení advokáta, ta mu advokáta určí, stěžovatel není ochoten přistoupit na podmínky stanovené v rozhodnutí, případně nehodlá spolupracovat s advokátem více, než on sám uzná za vhodné, a zároveň dává najevo své nevalné mínění o inteligenci a schopnostech určeného advokáta, advokát následně požádá Českou advokátní komoru o zrušení určení pro ztrátu důvěry mezi ním a klientem a pro nedostatek součinnosti ze strany klienta, Česká advokátní komora pak určení zruší. Následuje žaloba a řízení před soudem, v němž stěžovatel podává vzápětí po zahájení řízení návrhy na určení lhůty k provedení procesního úkonu, navzdory poučení opakovaně upozorňuje soud na údajně nesprávné označení žalované (v údaji o sídle) a domáhá se opravy zřejmých nesprávností v rozhodnutích. Na základě svého názoru o správném sídle žalované České advokátní komory pak opakovaně uplatňuje námitky místní nepříslušnosti městského soudu, zpochybňuje doručení jemu adresovaných písemností navzdory tomu, že je prokazatelně obdržel, nedává souhlas s rozhodováním bez

neřízení jednání a zakládá tak povinnost soudu jednání nařídit, ačkoliv zároveň uvádí, že jeho majetkové poměry cestu do Prahy neumožňují, a nařízeného jednání se neúčastní.

[5] Městský soud uzavírá, že smyslem řízení a jednotlivých návrhů, které stěžovatel podává, tak již není ochrana jeho práv, ale postupně se jím stává samotné vedení sporu, využívání všech možných i nemožných prostředků procesní obrany, zdůrazňování jakýchkoliv, i domnělých formálních nepřesností v postupu správního orgánu i soudu a lpění na jejich formálním odstraňování. Původní smysl vedení pře ustupuje do pozadí a motivací pro další proces je tento proces samotný. Stěžovateli samozřejmě nelze upřít právo napadat u soudu úkony správního orgánu, nelze však také přehlížet způsob, kterým tak stěžovatel činí. Pokud hodlá stěžovatel vymáhat svá práva soudní cestou, a to v takovém rozsahu a způsobem, který byl výše popsán, je třeba po něm spravedlivě požadovat, aby soudní řízení vedl s vědomím existence nákladů řízení. S ohledem na počet sporů, které stěžovatel vede, a na samoúčelnost některých jím uplatněných procesních návrhů je tak třeba jeho žádost o osvobození od soudního poplatku považovat za zneužití institutu osvobození od soudního poplatku podle § 36 odst. 3 s. ř. s. Na podporu tohoto svého závěru městský soud citoval obsahově obdobný závěr Ústavního soudu v usnesení Ústavního soudu ze dne 17. 1. 2011, sp. zn. I. ÚS 3124/10.

[6] Jelikož žaloba zjevně nemůže být úspěšná a podaná žádost o přiznání osvobození od soudních poplatků je zneužitím institutu osvobození od soudního poplatku, městský soud rozhodl podle § 36 odst. 3 věta třetí s. ř. s. o zamítnutí stěžovatelovy žádosti o osvobození od soudních poplatků.

II. Kasační stížnost

[7] Stěžovatel podává včasnou kasační stížnost z důvodů podřaditelných ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s., tj. pro nezákonnost napadeného soudního rozhodnutí spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení.

[8] Stěžovatel v kasační stížnosti namítá, že soud uvažuje o návrhu na zahájení řízení v minulém čase (žalobce napadl), soud má tedy podle názoru stěžovatele výrok na listu 25 za rozhodnutí v procesu konečné, a to přesto, že musí vědět, že tomu tak není, že i zákon předpokládá, že se budou soudit i „později neúspěšní“ žalobci. Dále stěžovatel namítá, že akty jiných soudních senátů, natož ve skutkově jiné právní věci, nemají sílu právní normy či precedentu, proto je soud nemůže aplikovat. „Akty“ se navíc týkají pouze vyřešených případů či záležitostí, každá osoba smí očekávat, že soud bude rozhodovat v jiném případě jinak, proto je podle názoru stěžovatele úvaha soudu, že stěžovatel nebere na zřetel rozhodnutí soudů nesmyslná. Pro osobu je rozhodnutí závazné, nikoliv že se s ním musí názorově ztotožnit, resp. jej chápat. Soud má hodnotit podklady a posuzovat podklady, nikoliv úkony účastníka řízení před jiným soudem či orgánem veřejné moci, opačné uvažování soudu je absurdním pokusem dávat někomu za vinu přetížení spory. Zahrnutí úvahy soudu o stereotypním průběhu sporů včetně řízení před správním orgánem je absurdní, proto i právní řád České republiky správně předjímá ústavně právní limit, že rozhodnutí soudu je závazné v jednotlivém případě, nikoliv ve všech jiných obdobných věcech. Úvaha soudu, že stěžovatel není ochoten přistoupit na podmínky stanovené

v rozhodnutí České advokátní komory, je iracionálním popíráním aktivní legitimace k podání správní žaloby.

[9] Slova, že stěžovatel „nehodlá spolupracovat“ s žádným advokátem, nemohou odůvodnit závěr o zjevné bezúspěšnosti žaloby. Stěžovatel namítá, že tento závěr rozhodnutí soudu postrádá přesto, že jen takový závěr opravňuje soud nepřiznat osvobození od soudních poplatků. Slova jsou podle názoru stěžovatele navíc nesmyslná, protože právní službu nelze nazvat spoluprací.

[10] Hodnocení námitek či replik stěžovatele v jiných řízeních slovy, že se „žalobce svým vlastním způsobem věnuje věci samé“, svědčí o nezachování dostatečné odstupu soudu od stran řízení a je projevem libovůle. Úvaha, že stěžovatel „podává vzápětí po zahájení řízení návrhy na určení lhůty“, je podle názoru stěžovatele zastřenou pomluvou. Nevydání rozhodnutí o přednostním návrhu („návrh na odklad“) dává nejen aktivní legitimaci k podání takového návrhu, ale je i kárným proviněním. Ze spisů, které má soud „jistě na mysli“, že soud ani jedno rozhodnutí o návrhu na „odklad“ nevydal v přiměřené lhůtě, ba dokonce jedno ani za dva roky.

[11] Podle názoru stěžovatele je „ústavně nekonformním výkladem“, pokud soud uvažuje, že účastník řízení nesmí zpochybnit doručení přesto, že do obálek vkládá jiné písemnosti než na obálce označené. Úvaha, že stěžovatel nedává souhlas s rozhodováním bez nařízení jednání, je podle stěžovatele také zřejmým nepochopením „subjektivního veřejného práva“ soudem, neboť je to právem navrhovatele, které navíc nemusí soudu nijak odůvodňovat. Nezúčastění se nařízeného jednání není sankcionovatelnou povinností stěžovatele, naopak nevýhodou stěžovatele, protože může být rozhodnuto bez něj.

[12] Soud podle názoru stěžovatele odmítá určit, zda vymezení rozsahu služeb v rozporu se žádostí o určení advokáta je nezákonností či nikoliv, soud pouze plytce konstatuje, že odpůrce v souladu s podanou žádostí plně vyhověl. Soud hodnotí určení advokáta ze vzdáleného sídla bez ohledu na žalobní tvrzení jako řešení v individuálním zájmu. Podle názoru stěžovatele tak soud předstírá bezpředmětnost žaloby a „uchyluje se ke skandalizacím a pomluvám“. Posouzení věci samé slovy, že neurčitý výrok (advokát bez evidenčního čísla) není vadou, protože určitá identifikace advokáta by byla nesmyslná, je nepochopením úkolu svěřeného soudu, ale i nepochopením tohoto, že žalobce na rozdíl od soudu všechny advokáty nezná. Stěžovatel dále brojí proti úvaze soudu, že právo advokáta žádat náhradu hotových výdajů vyplývá ze zákona, konkrétně namítá, že pokud správní orgán žádosti nevyhoví v plném rozsahu, je povinen to zdůvodnit. Soud podle názoru stěžovatel odmítá pochopit, že pozitivní a bezvadné rozhodnutí není totéž.

[13] Podle stěžovatele „není vedlejší“, že určení advokáti neposkytli právní službu a „vnucovali“ mu službu jinou. Soud podle stěžovatele dává najevo, že je „orgánem, který má vydat nové rozhodnutí, když ho shledá vadným“ nikoliv orgánem, který má vadná rozhodnutí vždy zrušit. Podle názoru stěžovatele městský soud zmařil žalobu na advokáta Petra, pokud žalobu vedl jako správní žalobu.

[14] Stěžovatel spatřuje libovůli a diskriminaci soudem v tom, že podle jeho názoru není pro „posouzení žaloby“ relevantní míra úspěšnosti žaloby ale to, jakým způsobem stěžovatel vede své spory. Stěžovatel tvrdí, že soud k samoúčelným procesním návrhům nemusí přihlížet a že žádné takové podání v tomto ani v jiném stěžovatelově řízení podáno nebylo. Podle názoru stěžovatele nelze z podstaty věci zneužít procesního práva a hmotné právo je teprve předmětem posouzení. Podle názoru stěžovatele též žádný judikát nevyslovil, že napadení rozhodnutí, které bylo vydáno bez odpovídajících náležitostí, nemůže být úspěšné.

[15] Stěžovatel zdůrazňuje, že je osobou v hmotné nouzi, takže jej hmotně zatěžují náklady na vedení soudního řízení (poštovné, papír, inkoust, tisk). Zároveň poukazuje na psychickou zátěž z vedených sporů. Výklad § 36 odst. 3 s. ř. s. provedený městským soudem považuje stěžovatel za účelový; právo na osvobození od soudních poplatků může být kdykoliv za řízení odejmuto, proto nemůže být zneužito. Ve správním soudnictví podle stěžovatele nelze podat svévolný či účelový návrh. Stěžovatel dále namítá, že poučení v závěru napadeného rozhodnutí neodpovídá zákonu, neboť se zde uvádí, že kasační stížnost má být podána ve dvou vyhotoveních. Další vadu poučení o opravném prostředku pak stěžovatel spatřuje v tom, že podle jeho názoru není kasační stížnost v tomto případě přípustná.

[16] Stěžovatel dále namítá, že Ústavní soud není oprávněn rozhodovat o tom, který žalobce zneužívá právo, a uvádí, že odůvodnění rozhodnutí Ústavního soudu I. ÚS 3124/10 je pokusem o skandalizaci stěžovatele. Městský soud podle názoru stěžovatele svévolně zamlčuje podání stěžovatele z 19. 9. 2011.

[17] Závěrem stěžovatel navrhuje zrušení kasační stížností napadeného usnesení městského soudu a projednání podání z 19. 9. 2011 tomtéž řízení.

III. Posouzení kasační stížnosti Nejvyšším správním soudem

[18] Kasační stížnost je podle ust. § 102 a následujících s. ř. s. přípustná a podle jejího obsahu je v ní uplatněn důvod dle ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. Rozsahem a důvody kasační stížnosti je Nejvyšší správní soud podle ust. § 109 odst. 2 a 3 vázán.

[19] Nejvyšší správní soud na tomto místě dále podotýká, že vzhledem k povaze rozhodnutí, proti němuž směřuje kasační stížnost, netrval v souladu se svou dosavadní judikaturou na zaplacení soudního poplatku ani na povinném zastoupení advokátem, neboť trvání jak na podmínce uhrazení soudního poplatku, tak na podmínce povinného zastoupení by znamenalo jen další řetězení téhož problému (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 10. 2007, č. j. 1 Afs 65/2007 - 37, dostupný na www.nssoud.cz).

[20] Podle ust. § 36 odst. 3 s. ř. s., podle kterého účastník řízení, který doloží, že nemá dostatečné prostředky, může být na vlastní žádost usnesením předsedy senátu osvobozen od soudních poplatků. Osvobození od soudních poplatků představuje procesní institut, jehož účelem je zejména ochrana účastníka, který se nachází v tíživé finanční situaci, před nepřiměřeně tvrdým dopadem zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích. Podle

ustanovení § 36 odst. 3 s. ř. s. pokud účastník doloží, že nemá dostatečné prostředky, může být na vlastní žádost usnesením předsedy senátu zčásti osvobozen od soudních poplatků. Přiznat účastníkovi osvobození od soudních poplatků zcela lze pouze výjimečně, jsou-li pro to zvlášť závažné důvody. Dospěje-li však soud k závěru, že návrh zjevně nemůže být úspěšný, takovou žádost zamítne. Přiznané osvobození kdykoliv za řízení odejme, popřípadě i se zpětnou účinností, jestliže se do pravomocného skončení řízení ukáže, že poměry účastníka přiznané osvobození neodůvodňují, popřípadě neodůvodňovaly.

[21] Nejvyšší správní soud nicméně připomíná s ohledem na svou dosavadní judikaturu, že také v případě rozhodování o osvobození od soudních poplatků je relevantní, zda v případě stěžovatele nedošlo k porušení zásady zákazu zneužití práva, která brání takovému uplatňování práva, z něhož je zřejmý jeho šikanózní charakter, resp. zjevná svévolnost či účelovost, a kdy jednání účastníka řízení již není vedeno snahou o meritorní řešení věci, nýbrž vedením sporu jako takového (k tomu viz též z nedávné doby např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 7. 2011, č. j. 2 As 78/2011 - 27, či ze dne 6. 9. 2011, č. j. 2 As 96/2011 - 55).

[22] Jak uvedl Nejvyšší správní soud již v rozsudku ze dne 24. 3. 2010, č. j. 8 As 22/2010 - 91, *„má-li soud v každém jednotlivém případě vážit konkrétní specifické okolnosti žádosti o osvobození od soudních poplatků a individuální poměry žadatele, musí se v rámci tohoto postupu zabývat i otázkou, zda žadatel neuplatňuje svá práva svévolně či šikanózním způsobem. Jakkoliv § 36 odst. 3 s. ř. s. oproti § 138 odst. 1 o. s. ř. výslovně nereprobuje osvobození účastníka řízení od povinnosti platit soudní poplatek v případě „svévolného uplatňování práva“, úvaha v naznačeném smyslu musí být imanentní součástí posouzení specifických okolností žádosti a individuálních poměrů žadatele a uplatní se tedy i v soudním řízení správním. Opačný závěr by byl v přímém rozporu s účelem tohoto institutu, jenž primárně brání tomu, aby účastník řízení nemohl pouze pro svou nepříznivou majetkovou situaci uplatňovat své právo u soudu“*. Lze tedy uvést, že dochází-li ze strany účastníka řízení ke zneužívání institutu osvobození od soudních poplatků, není možné mu tuto výhodu přiznat, a to ani částečně. Taková ochrana účastníka řízení, byť v tíživé finanční situaci, by se již míjela se samotným účelem tohoto institutu a potažmo účelem vedení soudních sporů. Na druhou stranu je však třeba zdůraznit, že každou žádost o osvobození od soudních poplatků je nutné s ohledem na okolnosti konkrétního případu pečlivě posoudit s tím, že rozhodnutí o nepřiznání osvobození od soudních poplatků z důvodu zneužití tohoto dobrodiní ze strany účastníka řízení musí být řádně odůvodněno (viz též rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 8. 2010, č. j. 1 As 54/2010 - 29).

[23] V projednávané věci bylo jedním z důvodů, proč městský soud nepřiznal stěžovateli osvobození od soudních poplatků právě kvůli zneužívání tohoto institutu stěžovatelem.

[24] Podle ust. § 64 s. ř. s. *nestanoví-li tento zákon jinak, použijí se pro řízení ve správním soudnictví přiměřeně ustanovení prvé a třetí části občanského soudního řádu*. Na projednávaný případ tak je třeba aplikovat ust. § 138 odst. 1 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád (dále jen „o. s. ř.), podle kterého *na návrh může předseda senátu přiznat účastníkovi zčásti osvobození od soudních poplatků, odůvodňují-li to poměry účastníka a nejde-li o svévolné nebo zřejmě bezúspěšné uplatňování nebo bránění práva; přiznat účastníkovi osvobození od soudních*

poplatků zcela lze pouze výjimečně, jsou-li proto zvlášť závažné důvody, a toto rozhodnutí musí být odůvodněno.

[25] Pokud městský soud nepřiznal stěžovateli osvobození od soudních poplatků z toho důvodu, že stěžovatel uplatňuje právo *svévolně*, tedy šikanózním, zenužívajícím způsobem, postupoval v souladu se zákonem a výše uvedenou judikaturou Nejvyššího správního soudu.

[26] Odůvodnění této úvahy městského soudu shledává Nejvyšší správní soud správným. Městský soud argumentoval stěžovatelovým procesním počínáním, které je obvyklé ve všech jím vedených četných sporech. Samotný fakt, že městský soud využil v odůvodnění svého rozhodnutí skutečnosti známé mu z úřední činnosti, tedy právě i z jiných stěžovatelových sporů, není správnosti rozhodnutí městského soudu na újmu. Bez toho by totiž stěžovatelovo zneužívání práva nemohlo být zdůvodněno a popsáno, navíc i zdejší soud při rozhodování ve věcech stěžovatele takovýto postup používá (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 2. 2012, č. j. 2 As 23/2012 - 13 nebo rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 10. 2011, č. j. 7 As 101/2011 - 66). V citovaném rozsudku č. j. 2 As 23/2012 - 13 také již Nejvyšší správní soud uvedl (a to s odkazem na stanovisko Nejvyššího soudu ze dne 12. 5. 2010, sp. zn. Cpjn 204/2009), že *„mají-li soudní poplatky zajistit výše uvedenou regulační funkci, musí soudy kromě majetkové situace účastníka řízení zohlednit i další okolnosti případu, např. v podobě procesního postupu daného účastníka v předmětném řízení, případně v dalších jím vedených řízeních před tímto soudem“*. Z výše uvedeného je tedy patrno, že úvahy městského soudu o zneužívání práva stěžovatelem byly zcela správné a namístě.

[27] Pokud stěžovatel brojí proti citaci usnesení Ústavního soudu ze dne 17. 1. 2011, sp. zn. I. ÚS 3124/10, neshledává zdejší soud také nesprávnost v tom, že městský soud použil pro podporu svých závěrů o zneužívání práva stěžovatelem citaci z uvedeného usnesení. Městský soud nikde neuvedl, že by se jednalo o posouzení věci Ústavním soudem, které by bylo pro něj závazné a ze kterého by vycházel. Citace byla použita toliko na podporu závěrů městského soudu, které učinil po řádném individuálním posouzení stěžovatelovy žádosti o osvobození od soudních poplatků.

[28] Dále je třeba zdůraznit, že městský soud nerozhodoval ve věci napadeným usnesením meritorně, jak se zřejmě stěžovatel mylně domníval. Městský soud pouze při posouzení stěžovatelovy žádosti o osvobození od soudních poplatků dospěl k závěru, že žaloba stěžovatele zároveň zjevně nemůže být úspěšná, což bylo spolu se zneužitím institutu osvobození od soudních poplatků stěžovatelem druhým důvodem pro zamítnutí stěžovatelovy žádosti o osvobození od soudních poplatků.

[29] Podle § 36 odst. 3 s. ř. s. *„Přiznat účastníkovi osvobození od soudních poplatků zcela lze pouze výjimečně, jsou-li pro to zvlášť závažné důvody, a toto rozhodnutí musí být odůvodněno. Dospěje-li však soud k závěru, že návrh zjevně nemůže být úspěšný, takovou žádost zamítne.“* Z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 12. 2007, č. j. 7 Afs 102/2007 - 72, vyplývá, že *„vlastnost „zjevně neúspěšného návrhu“, kterou zákonodárce vyjádřil pojmem „zjevně“, je třeba vykládat jako vlastnost návrhu seznatelnou „na první pohled“, jehož*

neúspěšnost je bez jakýchkoliv pochybností a dokazování zcela jednoznačná, nesporná a okamžitě zjistitelná.“

[30] V projednávané věci lze podle názoru Nejvyššího správního soudu považovat za zjevně neúspěšný považovat návrh stěžovatele, kterým brojí proti tomu, že ve výroku rozhodnutí žalované o určení advokáta nebylo uvedeno evidenční číslo advokáta, neboť je zjevné, že je-li advokát ve výroku takového rozhodnutí označen svým titulem, celým jménem a sídlem, jde o jeho dostatečnou identifikaci. Taktéž polemika stěžovatele s podmínkami určení advokáta Českou advokátní komorou je zjevně neúspěšná, jak vyplývá např. z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 4. 2012, č. j. 6 As 25/2012 - 11, v němž Nejvyšší správní soud podrobně ozřejmil, že stěžovatelem napadaná podmínka vyplývá ze zákona i to, že tato podmínka neneguje sociální funkci institutu určení advokáta Českou advokátní komorou, neboť se nedotkne majetkové sféry toho, komu byl advokát určen. Rovněž se jako zjevně nedůvodné jeví námitky stěžovatele, že mu byl ustanoven advokát z jiného města. Zde Nejvyšší správní soud poukazuje na rozsudek ze dne 27. 8. 2004, č. j. 7 Azs 174/2004 - 51, publikovaný pod č. 411/2004 Sb. NSS, ze kterého se podává: *„Skutečnost, že advokát nemá sídlo ve stejném okrese jako klient, jemuž byl ustanoven, není důvodem pro zrušení jeho ustanovení podle § 20 odst. 1 a 2 zákona č. 85/1996 Sb., o advokacii.“* V uvedeném případě sice šlo o ustanovení advokáta pro řízení o kasační stížnosti soudem, podle názoru Nejvyššího správního soudu však není důvod, proč nevztáhnout tyto závěry také na případy, kdy byl advokát určen Českou advokátní komorou, neboť situace je z hlediska toho, komu je poskytována právní pomoc, obdobná.

[31] Nejvyšší správní soud tak považuje i závěr městského soudu, že žaloba stěžovatele je zjevně neúspěšným návrhem, za správný.

[32] Uvedení minulého času v odůvodnění napadeného usnesení nemá podle názoru Nejvyššího správního soudu jakýkoli vliv na zákonnost a správnost rozhodnutí správního soudu. Nejvyšší správní soud je přesvědčen, že je zcela irelevantní, jaký čas používají správní soudy v odůvodnění svých rozhodnutí, pokud je z rozhodnutí zřejmé, jaké věci se týká a jaký názor správní soud na danou věc zaujal (srov. obdobně rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 8. 2011, č. j. 6 Ads 76/2011 - 22).

[33] Nejvyšší správní soud rovněž nesdílí názor stěžovatele, že by z použití některých výrazových prostředků v usnesení městského soudu napadeném kasační stížností vyplývala „libovůle“ soudu při rozhodování. Rozhodnutí městského soudu je řádně a věcně správně odůvodněno a jakákoliv „libovůle“ při rozhodování soudu je tedy vyloučena.

[34] Nejvyšší správní soud se nezabýval námitkami stěžovatele, které se netýkaly předmětu řízení o této kasační stížnosti, ale směřovaly k jiným řízením vedeným (pravděpodobně) u městského soudu. Jde zejména o námitky týkající se včasného nerozhodnutí o „přednostním návrhu“, zpochybňování doručení nebo neúčasti stěžovatele při jednáních, na kterých trval. Nejvyšší správní soud se dále nezabýval námitkou stěžovatele, že městský soud „zmařil“ žalobu na advokáta Petra, pokud vedl žalobu proti němu jako správní žalobu, neboť nijak nesouvisí s předmětem řízení o kasační stížnosti, kterým je přezkoumání usnesení městského soudu, kterým stěžovateli nebylo přiznáno osvobození od soudních poplatků. Nejvyšší správní soud se také nezabýval námitkami stěžovatele, které považuje za nesrozumitelné. Jde o námitky, že

„není vedlejší“, že určení advokáti stěžovateli vnucovali jinou službu a že soud nemá vydávat nové rozhodnutí, ale vadná rozhodnutí pouze zrušit.

[35] Nejvyšší správní soud nepochybuje o stěžovatelově nepříznivé sociální situaci, důvodem pro nepřiznání osvobození od soudních poplatků stěžovateli však nebyla jeho sociální situace, ale zneužití práva stěžovatelem. Proto Nejvyšší správní soud nepřihlédl k námitkám stěžovatele ohledně finanční a psychické zátěže z vedených sporů.

[36] Nejvyšší správní soud k námitce stěžovatele, že osvobození od soudních poplatků nemůže být zneužito, protože může být kdykoliv za řízení odejmuto, uvádí, že z dikce ust. § 36 odst. 3 s. ř. s. jasně vyplývá, že osvobození do soudních poplatků může být odejmuto z důvodu zjištění, že je neodůvodňují nebo neodůvodňovaly sociální poměry účastníka. Toto ustanovení samo o sobě nepředstavuje prevenci proti zneužití osvobození od soudních poplatků, ale pouze zajišťuje, aby osvobození do soudního poplatku vždy odpovídalo sociálním poměrům účastníka. Ke zneužití osvobození od soudních poplatků odkazuje Nejvyšší správní soud na výše uvedenou judikaturu.

[37] Poučení o opravném prostředku v závěru napadeného usnesení městského soudu nemělo žádný dopad do právní sféry stěžovatele a zároveň se nijak nevztahuje k předmětu řízení o kasační stížnosti, proto se stěžovatelovou námitkou proti tomuto poučení Nejvyšší správní soud nezabýval. Nejvyšší správní soud pouze nad rámec nutného konstatuje, že proti usnesení krajského soudu o nepřiznání osvobození od soudních poplatků je kasační stížnost přípustná (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 7. 2011, č. j. 8 As 65/2010 - 106, ze kterého vyplývá, že *pokud krajský soud zamítne žádost stěžovatelky o osvobození od soudních poplatků pro řízení o kasační stížnosti (§ 36 odst. 3 s. ř. s.), lze proti tomuto postupu brojit kasační stížností.*)

[38] Pokud jde o podání ze dne 19. 9. 2011, obsahem spisu je přípis městského soudu stěžovateli ze dne 9. 5. 2012, č. j. 9 A 244/2011 – 24, ze kterého vyplývá, že toto podání bylo městským soudem posouzeno jako samostatný žalobní návrh, kterým stěžovatel napadá zcela jiný akt žalované České advokátní komory. Není tedy jasné, k čemu směřuje stěžovatelova námitka, že městský soud „zamlčuje“ toto podání.

[39] Ze všech shora uvedených důvodů Nejvyšší správní soud kasační stížnost stěžovatele v souladu s ust. § 110 odst. 1 s. ř. s. zamítl.

IV. Náklady řízení

[40] Výrok o náhradě nákladů řízení je odůvodněn ustanovením § 60 odst. 1, 2 s. ř. s., ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatel, který neměl v řízení úspěch, proto mu právo na náhradu nákladů řízení nepřísluší, žalované ač byla v řízení úspěšná, pak podle obsahu spisu žádné náklady nevznikly.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 29. srpna 2012

JUDr. Bohuslav Hnízdil
předseda

senátu